

Till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Yttrande - Remiss - promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter Ds 2024:25

Remissinstansen diarienummer: LI 2024/00880

Övergripande kommentarer

Östersunds kommun ser det som positivt att man lämnar åt kommunerna att avgöra om avvikelser från detaljplanen är lämpliga att göra i det enskilda fallet. Kommunen ser också som positivt att man lämnar åt kommunen att bedöma om det är lämpligt att bevilja tidsbegränsade bygglov inom givna ramar. Sammanfattningsvis ser kommunen positivt på att kommunens ges en möjlighet och inte en skyldighet att bevilja lov.

Östersunds kommun ställer sig frågande till om ändringen i 9 kap 31 b § plan- och bygglagen (PBL) är så pass kraftfull att den kommer att få den betydelse som utredaren avser, framförallt då avvikelserna fortsatt behöver följa detaljplanens syfte och användningsbestämmelser.

Östersunds kommun hade gärna sett att de lagstiftningsändringar som föreslås kan omfatta fler typer av angelägna allmänna behov för att vara mer flexibla att använda i framtiden. Vi har idag svårt att förutse vilka typer av allmänna behov som kommer att uppstå och i vissa fall kan det vara opåkallat att ändra eller upprätta nya detaljplaner då frågorna hade varit rimliga att lösa inom ramen för ett bygglov om större möjlighet till avvikelse från detaljplanen hade funnits.

Exempel på angelägna allmänna behov skulle kunna vara anläggningar eller byggnader kopplade till vård, skola, elförsörjning eller annan infrastruktur.

Kommentarer till specifika delar av remissen

Utdrag ur promemorian, sidan 81

De föreslagna planavvikelserna skulle kunna avse även vissa andra samhällsviktiga verksamheter

Förslaget om ytterligare planavvikelser är begränsat till anstalter och häkten utifrån utredningens uppdrag. Statens institutionsstyrelse har liknande problem. Under utredningsarbetet har även Migrationsverkets behov av förvarsplatser påtalats. Utredningen har även uppmärksammat rättspsykiatriens platsbehov. Utredningen

vill därför nämna möjligheten att utvidga förslaget om planavvikelser till att även omfatta dessa verksamheter.

Östersunds kommuns kommentar

Vi ser att det skulle vara önskvärt att bredda paragrafen på det sätt som utredaren föreslår i det ovan citerade stycket. Vi ser att man kunnat använda begreppet angeläget allmänt behov eller liknande formulering för att skrivningen ska omfatta även andra samhällsviktiga funktioner.

Kopplat till detta ser Östersunds kommun att det snarare skulle kunna vara 9 kap 31 c § PBL som skulle ses över och utvidgas för att samla de avvikelser som specifikt rör det allmänna i samma paragraf. T. ex. skulle punkten 1 i ovan nämnda paragraf kunna utvidgas till att gälla även inom genomförandetiden och ges en utökad beskrivning av vilka avvikelser som kan tänkas, likt den skrivning om nu föreslås, samt dela på gemensamma och allmänna behov till olika punkter.

Utdrag ur promemorian, sidan 99

Det bör utredas vidare om anstalter och häkten kan få en prioriterad ställning likt den som riksintressena i miljöbalken har. Frågan bör i första hand hanteras inom ramen för redan pågående arbeten på området.

Östersunds kommuns kommentar

Oavsett om häkten och anstalter ska komma att få en särställning likt riksintressena i miljöbalken så bör Kriminalvården på samma sätt som andra statliga myndigheter med markanspråk arbeta proaktivt med att säkra tillgång på mark. Kommunen ser positivt på att det utreds vidare hur detta kan ske på ett samlat sätt.

Ställningstagande

Östersunds kommun har förståelse för att situationen kräver åtgärder. Kommunen ser att förslagen på lagförändringar som de nu är formulerade kommer att få relativt liten effekt på utbyggnadstakten av nya häkten och anstalter men kan ha större effekt i de fall befintliga anläggningar ska utökas. Att införa särreglering för en viss typ av byggnader i plan- och bygglagen ser Östersunds kommun inte som önskvärt. Kommunen hade hellre sett att lagförslagen görs mer generella för att fånga upp fler framtida allmänna behov.

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Samhällsbyggnad

Yttrandet skickas till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet via e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till li.spn@regeringskansliet.se.

§ 28

Dnr MSN-00434-2024

Remiss - promemorian En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter DS 2024.25

Miljö- och samhällsnämnden har tagit mottagit en remiss gällande promemorian om En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter. Förslaget omfattar bland annat förändringar i plan- och bygglagen som syftar till att förenkla och skynda på utbyggnaden av häkten och anstalter i landet. Promemorian innehåller också andra förslag om att införa ett expertråd och andra frågor som föreslås utredas vidare. Remissvaret ska lämnas in senast 10 mars.

Miljö- och samhällsnämndens beslut

Miljö- och samhällsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande.

Förvaltningens förslag till beslut

Miljö- och samhällsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande.

Underlag för beslut

- Samhällsbyggnads tjänsteskrivelse, 2025-02-14
- Förslag till yttrande, 2025-02-14
- Promemoria En snabbare utbyggnad av häkten och anstalter Ds 2024:25
- Remissbilaga

Beslutet skickas till

- Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till li.spn@regeringskansliet.se.